

۲۰۱۷/۱۰/۱۲

لیکوال: هانس کریستیان اندرسن
ژباړن: آصف بهاند

د کوچنی «ایډی» گلان

Den lille Idas Blomster

دویمه برخه

وړي «ایډی» په داسې حال کې چې لاسونه یې پرکول، وویل:
«خندونکې ده! زه هم نه شم کولای چې گلان وویښم؟»
زدکونکې وویل:

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

«ولې نه، زه يې انگيرم چې ته کولای شي. په یاد دې وساته، بل ځلې چې هلته ولاړې د ماني له کرکيو نه دننه ور وگوره، بنايي وي ليدلای شي. ما همدا نن دا کار وکړ، يو اوږد زير نرگس پر کوچ باندي اوږ غځيدلی و او داسې يې بڼوله چې يوه درباري ميرمن وي!»

«ايدې» وپوښتل:

«آيا د شنليو د بن گلان هلته تلای شي؟ کولای شي هغوی دومره اوږده لار ووهي؟» زدکونکي وويل:

«بلي هغوی کولای شي راشي. گلان هر وخت چې وغواړي، کولای شي والوزي. آيا تا سره، زير او سپين پتنگان نه دي ليدلي؟ هغوی داسې ښکاري لکه گلان او دا هماغه څه دي، لکه يوه ورځ چې وو. دا هغه گلان دي چې يوه ورځ له خپلو څانگو نه هوا ته والوتل او الوتل يې زدکړل چې په خپلو پاڼو لکه وزرونه داسې والوزي او کله يې چې الوتل بڼه زدکړل، هغوی ته د ورځې له خوا هم د الوتلو اجازه ورکړل شوه، پرته له دې چې بېرته کور ته راوگرځي او پر خپلو څانگو غلي کيږي. په پای کې د گلانو وړې پاڼې، په ريښتينو وزرونو بدلې شوي.

تا خپله ليدلي دي! بنايي د شنليو د بن گلان هيڅ کله هم د بادشاه ماني ته نه دي تللي، او يا هم نه پوهيږي چې د شپې له خوا هلته څه له خوندونو ډک ځای دی. اوس بايد زه تا ته داسې څه و وایم چې د شنليو د بن د پروفيسور له پاره – چې په همدې څنگ کې ژوند کوي او ته يې حتماً پېژني – هم د تعجب وړ شي.

کله چې د هغه بن ته ورځي، ورو يو گل ته ووايه فلانی شپه په ماني کې د گدا مجلس جوړيدونکی دی، بيا وگوره چې څه کيږي. هغه گل به دا موضوع نورو گلانو ته ووايي او ټول به د ماني په لوري والوزي. کله چې د شنلي پېژندنې پروفيسور د بن په لوري ولاړ شي، يو گل به هم په بن کې نه وي او هغه به پوه نه شي چې گلان چيرې تللي دي.»

– «خو گلان څنگه کولای شي يو بل ته ووايي؟ گلان خو غريډای نه شي!»

– «نه، په ريښتيا سره چې هغوی غريډای شي! هغوی د پانتوميم په بڼه، يعنې د لاسونو او بدن په خوځولو دا کار تر سره کوي! نه دي ليدلي کله چې ورمه چليږي، څنگه ټول گلان خپل سروونه ښوروي او ټولې شنې پاڼې ښوروي، داسې لکه د څه شي په باره کې چې خبرې سره کوي!»

«ايدې» وپوښتل:

«آيا د بن پروفيسور د هغوی په اشاري ژبه (پانتوميم) باندي پوهيږي؟» زدکونکي ځواب ورکړ:

«البته چې پوهيږي! يوه ورځ سهار دی کله چې لاندې خپل بن ته راغی، وې ليدل چې جگ سوځونکي بوټي په خپلو پاڼو سره، د لونگو سره گل ته اشاري رسولي. جگ سوځونکي بوټي په خپلو دي حرکاتو سره غوښتل ووايي: ته ډير ښايسته يې او ته په ما ډير گران يې، خو د بن پروفيسور دا خبرې نه خوښوي، په همدې دليل يې د سوځونکي بوټي پاڼو ته يو گزار ورکړ، سوځونکي بوټي د هغه لاس وسوځاوه او له هغه نه وروسته پروفيسور هيڅکله زړه بڼه نه کړ چې د سوځونکي بوټي خوا ته لاس ور اوږد کړي!»

وري «ايدې» وخنډل او وې ويل:

«ډيره خندونکي ده!»

د پوهنتون رئيس چې د ليدلو له پاره راغلی و، له خپلې ستري کونکې څيرې سره هلته پر کوچ ناست و، د دوی خبرې يې واوريدي او وې ويل:

«دا څه چټيات دي چې د کوچنيانو ماغزه پرې ډوکوي!»

د پوهنتون د رئيس دا محصله هيڅ نه خوښيده. محصلي به چې کله په بياتي سره، له کاغذ نه خندونکي انځورونه جوړول، په هغه به په قار کيده او ورباندي غوربیده، اوس محصل داسې يو انځور جوړ کړی و چې يو سړی په دار ځړول شوی او په لاس کې يې يو زړه دی، ځکه چې په دار را ځړول شوی سړی د زرونو غل و. اوس يو بل انځور، داسې چې يوه سحرگره بڼه، له خپلې اوږدې پزې سره پر يوه اوږده جارو باندي سپره ده او خپل ميره ليردوي.

د پوهنتون رئيس دا کارونه نه خوښول، اوس يې بيا لکه مخکې ځل وويل:

«دا څه چټيات دي چې د کوچنيانو ماغزه پرې ډوکوي! دا څه احمقانه خيالپلو دي!»

خو وري «ايدې» د زدکونکي د خندونکو خبرو په باب، چې د دې د گلانو په هکله يې وويلې، ډير فکر وکړ. د گلانو سروونه زورند دي، دوی ستري دي، ځکه چې ټوله شپه گڼيدلي دي، حتماً به ناروغه وي. ځکه يې خپله د گلانو گڼيدی جگه کړه او د هغه ميز پر سر يې کښوده چې د دې د لوبو اسباب پرې ايښي وو. دې يوه ډکه ټوکری د لوبو اسباب درلود، همدا راز يوه نانځکه يې درلوده چې د خوب پر تخت اوږده غځيدلې وه. د هغې نوم «سوفيه – Sophie» و. وري «ايدې» نانځکه را جگه کړه او ورته وې ويل:

«سوفيه ته بايد جگه شي او نن شپه په ټوکری کې ويده شي، خوارکوتي گلان ناروغه دي، هغوی به ستا پر تخت ويده شي، بنايي چې را بڼه شي!»

دغسې يې نانځکه راجگه کړه، خو نانځکه د خوب د تخت د پريښودو په وجه ناراضه ښکارېده او اعصاب يې خراب و، خو څه يې و نه ويل.

ورې ايدي گلان د خوب پر تخت کيښودل، رويجا يې پرې واچوله او هغوی ته يې وويل که غلي وغځيري، دوی ته به يو چای رابرابر کړي چې دوی ورباندې را ښه او سهار ته را جگ شي. بيا يې د خوب د تخت پردي راکش کړي چې لمر د دوی سترگو ته ور نه شي.

ورې «ايدي» د هغې ورځې، وروسته له غرمې نه يوازې د خواني زدکونکي د کړو خبرو په باب فکر وکړ، نه د بل څه شي په باب. کله چې د خوب وخت شو، د کړکې څنگ ته لاړه، چيري چې پردي را زورنډي وي او د کړکې په خوله کې يې د مورکې سنبل او غاتول ښکلي گلان ايښي وو، ورو يې گلانو ته وويل:

«زه پوهيرم چې نن شپه تاسو د گدا بندار ته ځئ.»

خو گلانو داسې وښوده چې دوی په هيڅ شي پوه شوي نه دي، ان تر دې چې خپله يوه پاڼه يې هم و نه ښوروله، خو وره «ايدي» پوره پوهيده.

«ايدي» د خوب تخت ته لاړه، يوه شيبه پر تخت اوږده وغځيده او سوچ يې وکړ چې د بادشاه په ماني کې به د گلانو گدا حتماً ښکلي وي او له ځان سره يې ورو داسې ويل:

«آيا زما گلان به ريښتيا له هغوی سره وي؟» او بيا ويده شوه.

د شپې ناوخته له خوبه را ويښه شوه، هغې گلان او زدکونکي په خوب کې ليدلي وو، هغه زدکونکي چې د پوهنتون رئيس به د هغې په باره کې ويل چې د «ايدي» ماغزه په بې مانا شيانو ډکوي. د «ايدي» د خوب کوټه ډيره آرامه وه. د ميز پر مخ د خوب څراغ لگيده او مور پلار يې ويده وو.

د دويمې برخې پای